

BORIS KUTIN:

„Șahul e mai important
ca regulamentele!”

Ing. LIVIU PODGORNEI

Boris Kutin este președintele Comisiei Unionale a Federației Iugoslave de Șah, delegat permanent al Iugoslaviei la FIDE, precum și membru al Comitetului Executiv al FIDE. Licențiat în ziaristică. Directorul Campionatului Mondial al juniorilor sub 18 ani în 1985, membru permanent al Comitetului de apel la meciul Kasparov-Karpov de anul trecut, de la Sevilla, observatorul FIDE și reprezentantul personal al președintelui FIDE la Campionatul Mondial pentru copii de la Timișoara, în cursul căruia a avut deosebita amabilitate să ne declare, în exclusivitate, următoarele:

- M-am simțit minunat la Timișoara, cu excepția zilelor caniculare, desigur. Am aici mulți prieteni de la vizitele trecute și de la alte concursuri de șah din lume, ceea ce-mi dă de fiecare dată un sentiment deosebit de plăcut. Altfel spus, mă simt întotdeauna ca acasă la Timișoara.

- Ați fost cumva surprins de delegarea la acest campionat?

- Nu, era destul de logic: Comitetul Executiv e format din șapte membri și cum eu sînt cel mai tînr, trebuia să mă aștept. Makropoulos e foarte ocupat cu pregătirile Olimpiadei și, realmente, nu putea să vină. În mod normal îmi dedic tot timpul șahului, așa că am acceptat imediat.

- Considerați că e mai dificilă sarcina observatorului federal la o competiție juvenilă decît la una de adulți?

- Nu văd nici o diferență. Într-un fel e mai important cu copii pentru că ai ocazia să cunoști din timp „stelele” viitorului. Eu activez de 20 de ani în lumea șahului și așa i-am cunoscut pe toți marii campioni de azi, încă de pe cînd erau copii.

- Cum vi s-a părut această ediție în comparație cu celelalte?

- Numărul participanților e de-a dreptul fantastic și asta dovedește cît de popular a devenit șahul în ultimul timp, mai ales aici în România. Sînt sigur că nimeni nu se aștepta la atîtea țări. După Olimpiadă e al doilea mare eveniment șahist al anului. Aș dori să remarc apoi forța de joc teribilă a unora dintre ei. Deși în mod oficial nu avem înscris pe tablele nici un maestru internațional, Judith Polgár, Ilya Gurevici, Joel Lautier și Matthew Sadler au îndeplinit deja normele necesare, ceea

ce înseamnă că pentru prima dată în istorie acest titlu va fi conferit unor jucători de 12-13 ani!

- Se spune că pentru ei șahul a căpătat dimensiunile unei adevărate profesii, poate nu la toți oficializată încă, dar viitoare cu certitudine. Sînteți, cred, cel mai autorizat - ca reprezentant al FIDE - să ne vorbiți despre această specializare precoce.

- Părerea mea e că toți jucătorii de vîrf sînt cel puțin semiprofesioniști, dacă nu pe de-a-ntregul. E poate și din cauza societății moderne, în care numai personalitățile complete au succes. Pentru acești copii, supradotați a frecventa o școală obișnuită înseamnă pierdere de vreme, întrucît marea performanță le impune 5-7 ore de studiu zilnic, or e evident că în aceste condiții nu-și mai pot însuși o educație „standard”. Șahul e un sport dur! Există la un moment dat în viața fiecăruia din ei o răscruce la care trebuie să aleagă performanța sau să continue ca ceilalți. Și mă tem că vor alege șahul...

- Participarea lor alături de „ceilalți” mă duce cu gîndul la povestea lui Gulliver, însă ceea ce mă intrigă este dorința Judith Polgár de a concura cu băieții.

- Dorința de a juca în general la băieții aparține tatălui ei, fiindcă și ea și celelalte surori joacă extrem de tare. Vă spuneam că Judith este în mod practic, la numai 12 ani, maestru internațional la bărbăți. Ei bine, la femei este mare maestră! Așa ceva nu s-a mai pomenit! De aceea consider că aprobarea domnului Campomanes în cazul ei a fost spre binele șahului și, în special, al celui feminin. Dar poate că regulamentul n-a fost cel mai bun, ceea ce mă îndeamnă să cred că e necesar să-l modificăm. Propunerea mea ar fi să se permită celor mai buni 3-4 juniori de pe lista ELO să participe automat la „Mondiale”, alături de reprezentanții de drept ai fiecărei națiuni. Consider că cel mai bine e să respecti regulamentul, dar a fi refuzat participarea la băieții a Judith Polgár, acum, ar fi fost o „mutare” greșită a Federației Internaționale.

- Scuzați-mă, nu mi-e prea clară situația drepturilor personale de participare

clștigate la San Juan. Pînă la urmă ce s-au organizat acolo, cupe sau campionate mondiale?

- În Porto-Rico situația nu era atît de limpede ca aici, întrucît competiția abia se născuse. Așa se întîmplă cu fiecare experiment. A fost, totuși, un pas însemnat. Noi am pornit de la ideea că nu este atît de important dreptul de participare, cît participarea însăși, ecoul ei, căci dacă priviți cele opt grupe de concurs, dumneavoastră aveți patru reprezentanți în fiecare, în loc de maximum trei cît scrie la lege. Sînt de acord că domnului Campomanes, care a aprobat la „fața locului” această „inovatie”, nu-i va fi prea lesne să-și susțină în fața Congresului, însă și organizatorii au depus eforturi atît de mari, încît nici pe ei n-ar fi fost înțelept să-i refuzăm.

- Să înțelegem, deci, că a avut loc un schimb de amabilități cu domnul președinte Campomanes?

- Vedeți, e foarte ușor să invoci literatura regulamentului și să te oprești, însă e foarte greu să-ți dai seama ce e bine pentru șah și ce nu. Aceasta este problema esențială. Eu am dorit întotdeauna respectarea regulamentului, dar într-un mod rezonabil. Pentru că ne așăm la început de drum, prima noastră datorie e de a face propagandă competițiilor juvenile, inclusiv prin aceste excepții, iar cînd un astfel de campionat mondial va fi reglementat pe deplin, abia atunci vom fi în măsură să spunem: ne pare rău, nu putem schimba nimic! Asta înseamnă că șahul e mai important ca regulamentele!

- De acord, dar nu vi se pare ciudat ca cel mai puternic șahist-băiat din lume să fie... o fată? E ca și cum ai pretinde invers, că titlul de Miss Univers a fost clștigit de... un bărbat!

- De vreme ce femeile au dreptul să participe, deocamdată, la competiții masculine, e perfect posibil. (Posibilitate fructificată, de altfel, de Judith Polgár - conform așteptărilor -, spre regretul tuturor celor ce-au sperat într-o victorie românească, a lui Gabi Schwartzman - n.a.) Există motive bine întemeiate în favoarea acestei orientări a FIDE: pe cînd în lume sînt milioane și milioane de șahiști, șahiste sînt doar cîteva mii! Poate că în viitor vom avea un cîștigat campionat mixt, de ce nu? Eu sînt pentru!

With best compliments
from K&S